

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-362
24 липня 2019 року

Прем'єр-міністру України
Гройсману В. Б.

Вельмишановний Володимире Борисовичу!

Користуючись нагодою, засвідчуємо Вам свою повагу за те, що голос місцевого самоврядування завжди був почутий в Уряді.

Асоціація міст України відзначає необхідність підвищення престижності професії педагога в галузі освіти і науки шляхом досягнення конкурентоспроможного рівня заробітної плати, вирівнювання дисбалансів в оплаті праці молодих учителів і вчителів із великим стажем роботи.

Однак наразі значне підвищення заробітної плати вчителям, що передбачається шляхом реалізації положень, визначених у проекті постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників і установ освіти і науки» (далі – Проект постанови), **негативно позначиться на місцевих бюджетах**. Проектом постанови передбачено зростання оплати праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників і установ освіти і науки у 2020 році на 20–70% та подальше поетапне підвищення протягом 2021–2023 років і планується, аби у 2023 році посадовий оклад освітян зріс до чотирьох прожиткових мінімумів. **Лише у 2020 році місцевим бюджетам на підвищення заробітної плати необхідно додатково спрямувати понад 5 млрд гривень.**

Асоціація міст України вбачає ряд ризиків, що можуть призвести до критичного стану фінансування освітньої галузі, а саме: збільшення випадків у бюджетах громад кредиторської заборгованості з виплат заробітних плат та дефіциту освітньої субвенції, зменшення з метою економії коштів встановлених раніше законодавством гарантій з оплати праці педагогічним працівникам тощо. Крім того, підвищення заробітної плати за умови відсутності належного обсягу фінансових ресурсів на її реалізацію спричинить неминуче скорочення кількості вчителів, яких потрібно працевлаштовувати, скорочення мережі шкіл, які органи місцевого самоврядування зобов'язані утримувати, а також призведе до закриття шкіл, що неминуче викликатиме негативний суспільний резонанс, соціальне невдоволення та знівелює очікувані позитивні наслідки від цього рішення Уряду. Озвучимо основні ризики:

По-перше, щорічний відчутний дефіцит освітньої субвенції. У 2015–2018 роках обсяги освітньої субвенції не забезпечували потребу в коштах на визначені цілі. У 2019 році, за інформацією Асоціації міст України, у 32 містах та ОТГ (з 91 громади), які підтвердили наявність дефіциту освітньої субвенції, повністю дотримано норми наповнюваності класів та оптимізовано мережу. Однак дефіцит освітньої субвенції у них все ж наявний і складає 547,2 млн грн (10% від загального обсягу освітньої субвенції доведеного Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік»), при цьому 148,6 млн грн. ради цих міст уже передбачили у своїх бюджетах на дофінансування обсягів освітньої субвенції. Окрім цього, складність ситуації поглиблюється неспроможністю формули освітньої субвенції забезпечити належний справедливий розподіл обсягів освітньої субвенції, адже, окрім інших складників, не враховується реальний контингент здобувачів загальної середньої освіти. Надалі очікуємо ускладнення ситуації, пов'язаної з обов'язковим щорічним проходженням педагогічними працівниками підвищення кваліфікації, що призведе до необхідності масово фінансувати заміни, кошти на які в обсягах освітньої субвенції не передбачені.

По-друге, недостатність коштів місцевих бюджетів для виконання всіх переданих у 2016–2018 роках державною повноважень, зокрема, з проведення державної реєстрації, з державного архітектурно-будівельного контролю, з надання адміністративних послуг, із забезпечення соціальних програм держави, забезпечення пільгового перевезення, утримання закладів освіти та охорони здоров'я, виплати заробітної плати непедагогічним працівникам, утримання закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

По-третє, суб'єктивний розподіл інших субвенції та дотацій (додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я; субвенції на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах та ін.).

У таких умовах існує високий ризик розбалансування місцевих бюджетів, їх неплатоспроможності, подальшого поглиблення боргових зобов'язань і, як наслідок, невиконання функції та повноважень органами місцевого самоврядування.

Для забезпечення реалізації положень визначених у Проекті постанови необхідно збільшити обсяги освітньої субвенції з пропорційним врахуванням обсягів підвищення посадових окладів. Окрім цього, Проектом постанови передбачається **підвищення посадових окладів педагогічних працівників закладів дошкільної та позашкільної освіти,** заробітна плата яких оплачується з власних ресурсів громад. Звертаємо увагу, що відповідно до статті 142 Конституції України **необхідним є визначення компенсаційних джерел покриття таких видатків місцевих бюджетів.** Пропонуємо у такому разі включити видатки на заробітну плату педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної освіти в обсяг освітньої субвенції.

Асоціація міст України, зважаючи на вищезазначені застереження щодо реалізації положень визначених проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових

працівників і установ освіти і науки», категорично не підтримує підвищення оплати праці освітян в обсягах, визначених таким проектом постанови.

Підвищення заробітної плати лише педагогічним, науково-педагогічним та науковим працівникам і установ освіти і науки спричинить сильну соціальну напругу у представників інших сфер та галузей. Це унеможливило впровадження реформ та реалізацію соціально-економічних програми, перешкоджає спільним діям органів державної влади та місцевого самоврядування, призводить до протистояння різних соціально-політичних чинників у суспільстві.

Просимо Вас переглянути зазначене вище рішення Уряду з урахуванням відповідних ресурсів у Державному бюджеті України та фінансової спроможності місцевих бюджетів.

Сподіваємось на співпрацю.

З повагою
Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан